

## سر مقاله

**مفهوم «برد و باخت» در سیاست**

**خارجی**

ادامه از صفحه یک

دلایل این امر دوگانه است: نخست؛

تهران به درستی می‌داند که عادی سازی روابط با کشورهای عربی به تنهایی، هرگز جایگزین مطلوب برای پر کردن خلاء روابط عادی با جامعه بین‌المللی نخواهد بود. در این حال، نبود توافق‌های لازم میان تهران و جامعه بین‌المللی هرگونه اراده طرف‌های عربی ایران را در گسترش روابط اقتصادی و حتی سیاسی با مشکل روبرو می‌کند.

دوم؛ انجماد اختلاف‌های سه گانه میان تهران و غرب است که اصلی ترین مانع در فعال سازی سیاست‌خارجی تهران به شمار می‌آید. بلاتکلیفی در پرونده هسته‌ای زیر سایه وضع از نفس افتاده «برجام» ، موضوع دخالت ایران در جنگ اوکراین و سرانجام مسئله حقوق بشر، دامنه اختلافات زمن تهران و غرب را تشکیک می‌دهد. تهران در ماه‌های اخیر برخی نشانه‌ها را برای آمادگی گت‌وگو با غرب برای حل اختلافاتش نشان داده است. با این حال غرب‌ها هر بار از دادن چراغ سبز خود داری کرده‌اند. رویکرد غرب اکنون بهره‌گیری از نقاط ضعفی است که می‌تواند از آن برای مزایای راهبردی آینده روابط خود با تهران استفاده کند. غرب‌ها به توجه خود را بر نقاط اساسی اقتصادی و سیاسی حاکمیت سیاسی ایران متمرکز کرده‌اند. این توجه و تمرکز شبیه تجربه‌ای است که پیش‌از این در دوران «جنگ سرد» و در حال حاضر با روسیه جریان دارد. در واقع رابطه انتخابی غرب با حاکمیت سیاسی ایران، شکلی از «جنگ در زمان صلح » است که هدف اصلی آن ضعیف‌سازی هرچه بیشتر دولت با نظام سیاسی است. در نگاه غرب «حاکمیت ضعیف» درانجام وظایف و اجرای آن که پاسخ به مطالبات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی مردم خود است، ناتوان خواهد بود. در این حال نیروهای اجتماعی درگیر منازعات درونی خود شده و دیوانسالاری دچار ناکارآمدی و بعضا فساد خواهد شد. مهم‌ تر هنگامی است که دولت برای بازسازی اعتماد از دست رفته، فاقد ایده‌های قوی و نافذ، نزد افکار عمومی خود شود. غربی‌ها در تعقیب سیاست راهبردی خود در قبال حاکمیت سیاسی ایران، روشی جتد لایه را در دستور کاردارند؛ گسترش دامنه تحریم‌های فلج‌کننده، کاهش ارزش پول ملی و محدود سازی درآمدهای آن. حمایت از جریان‌های مخالف با سازماندهی آنها؛ بهره‌گیری از اختلاف‌های موجود در تصمیم سازی و القای وحشت در این امر؛ جلوگیری از دستیابی به فناوری‌های علمی ؛تکنولوژیک؛ افزایش عملیات گسترده جاسوسی از توانمندی‌های تکنولوژیک داخلی و گاه انجام عملیات خرابکارانه در آن؛ تمرکز اقتصادی بیشتر بر امر بازاریاردگی و کم‌رنگ شدن جایگه دیگر بخش‌های اقتصادی در برنامه‌ریزی‌ها؛ ایجاد ندغده‌های مدام در محیط ژئوپولیتیک؛

تلاش برای ایجاد حس ناامنی و از بین بردن اعتماد به نفس سیاستگذاران؛ تشدید اختلاف میان حاکمیت و مردم؛ تخریب روانی در برابر چالش‌های غیر منتظره؛ مزمن کردن کمبودها از جمله بحران ارز و تنگناهای نیروی انسانی تولید و سرانجام، زدن ضربات محکم بر پیکر ضعیف شده. سیاست‌خارجی ادامه سیاست داخلی است. تصویری عکس این امر به مفهوم نادیده گرفتن هران چیزی است که یک بازیگر صحنه سیاست بین المللی را دچارانزوای بی‌عملی، آسیب و ضعف خواهد کرد. در این صورت، فرصت‌ها برای رقیبان منازعه‌گران فراهم می‌شود. تهران در چالش با آنچه غرب در پی تحمیل آن به ایران است، جز تکیه بر اعتماد عمومی و پرهیز از اعمالی نیست که بر عمق و اندازه فاصله میان ملت و حاکمیت می‌افزاید. طرفه ای‌که غرب الزاما بانی ایجاد همه بحران‌ها نیست، بلکه در واقع‌گرایانه و فرصت‌طلبانه‌ترین حالت به تشدید آن‌ها کمک می‌کند. تهران اکنون با تقویت روابط منطقه‌ای خود، منفذی برای برون رفت از انزوای تحمیلی را ایجاد کرده است. می‌شود این مهم را در اندازه «نباختن» صد درصد مقابل رقیب به حساب آورد اما به معنای «برد» هم نیست. تحقق این امر الزام‌های خود را می‌طلبد که خاستگاهش داخل است نه بیرون.

به گزارش فارو، روز شنبه (۱۹ فروردین) برداشتن تابلوی خیابان کنسول‌گری عربستان در مشهد بازناب گسترده‌ای را به همراه داشت. در این روز تابلوی خیابان «شهید آیت‌الله نمر» برداشته شد، آن‌هم بدون هیچ‌گونه مصوبه قبلی‌ای از سوی شورای شهر و پیش از سفر هیات عربستان سعودی به ایران.

این تغییر نام معنایی بسیار فراتر از یک تصمیم شهری برای تغییر نام یک معبر دارد؛ نمودی است بر آشتی دو قدرت بزرگ خاورمیانه. داستان تنش و صلح با کلیدواژه «نِمر باقر النمر»، در اندرون خود برای سیاست و جامعه ایرانی، معنایی حتی فراتر از یک صلح بزرگ در عرصه سیاست خارجی دارد. معنایی به عمق چند دهه منازعه سیاسی در داخل و امید به تغییر در آینده.

داستان استقرار برداشتن تابلوی «خیابان نِمر» نِمر باقر النمر، روحانی و شیعه عربستانی در بامداد دوم ژانویه ۲۰۱۶ (۱۲ دی ۱۳۹۶) در سن ۵۷ سالگی به اتهام اقدام علیه امنیت ملی و محاربه، اعدام شد. در عصرگاه همین روز افرادی خودخواسته در تهران به سفارت عربستان سعودی و کنسول‌گری ریاض در مشهد، حمله کردند. اقدامی که بلافاصله به قطع مناسبات دیپلماتیک ایران با عربستان و متعاقبا قطع مناسبات با بسیاری از کشورهای عرب منجر شد.

فردای روز حمله به مراکز دیپلماتیک سعودی، شورای شهر مشهد با طرحی دو فوریته وارد گود شد. این شورا در نشست‌ی غیرعلنی در ۱۳ دی ۱۳۹۶ تغییر نام خیابان مولوی (خیابان کنار کنسول‌گری عربستان) به خیابان «شهید آیت‌الله النمر» را به تصویب رساند. عصر همان روز با تجمعی از افراد معترض به اعدام شیخ نمر، تصمیم شورای شهر مشهد اجرایی نیز شد.

همزمان با مشهد، اعضای شورای شهر پایتخت نیز تغییر نام معبر «بوستان»، خیابان منتهی به سفارت عربستان به خیابان «آیت الله نمر» را تصویب کردند که البته توسط تعدادی افراد خودسر در همان روز اجرایی بود. این تغییر با اعتراض شدید وزارت خارجه و از شهرداری خواسته شد، نام سابق خیابان بازگردانده شود. با گذشت یک سال در نهایت خیابان «نار» واقع در منطقه یک شهرداری تهران به خیابان «شهید شیخ نمر باقر النمر» تغییر نام پیدا کرد. در نتیجه این تحولات نام «نمر باقر النمر» به نماد و کانون اصلی تنش میان عربستان و ایران تبدیل شد. برآیند آن نیز ۷ سال قطع مناسبات تمام دو کشور بود. فراتر از مجادلات لفظی میان سران سیاسی، عصری جدید از تنش میان تهران و ریاض کلید خورد. عصری که طی آن با مدیریت محمد بن سلمان، عربستان سعودی در پرونده‌های مهم منطقه‌ای همچون یمن، لبنان، سوریه، عراق و… رویکرد تقابل حداکثری با منافع تهران را در پیش

# زیر پوست تغییر نام یک خیابان

برگ‌ریزان خزان و سرمای زمستان روابط تهران را ریاض، خیلی زودتر از آنچه تصور می‌شد، پایان یافته و نسیم معتدل بهاری بر روح تنش زدایی جاری شده است. این بهار چنان است که از هم اکنون باید خود را برای دیدن تابستان گرم روابط میان دو کشور آماده کرد. تنها کافی است به خیابان فرعی- سابقا مولوی- واقع در بلوار سجاد شهر مشهد، همجوار با کنسول‌گری عربستان در این شهر سر بزنیم.



گرفت. عصری که طی آن ریاض از تمامی ابزارها اعم از ابزارهای نظامی، دیپلماسی و دلارهای نفتی برای تحمیل هزینه و ضربه وارد کردن به ایران بهره گرفت. قاعده‌ای غیرمعمول نیست؛ این‌که تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری‌های مرتبط با حوزه سیاست خارجی در دست مسئولان رسمی وزارت خارجه باشد. این‌که استراتژی سیاست خارجی توسط دستگاه دیپلماسی و دولت مستقر اتخاذ شود. اما طی دهه‌های گذشته این قاعده ابتدایی بارها با نقض‌آفرینی برخی نیروها دچار اختلال و حتی انحراف شده است. در دی ۹۴ نیز بر خلاف خواست دولت و وزارت خارجه، به ساختمان سفارت عربستان سعودی حمله شد. داستانی تکراری با نتیجه‌ای مشابه. اگر حمله به سفارت آمریکا، سال‌ها تحریم و تنش را به همراه داشت، تعرض به سفارت عربستان نیز ۷ سال تنش حداکثری و هزینه‌های ناخواسته در منطقه را به تهران تحمیل کرد.

**سیاست میدان احساسات نیست!**

آن‌ها که در اندیشه بالا رفتن از دیوار مراکز دیپلماتیک عربستان سعودی در تهران و مشهد بودند، تصورشان این بود که در درست‌ترین نقطه تاریخ ایستاده‌اند. چنین پنداشتند، تنگ رابطه بن سلمان، عربستان سعودی در پرونده‌های مهم منطقه‌ای همچون یمن، لبنان، سوریه، عراق و… رویکرد تقابل حداکثری با منافع تهران را در پیش

## از «نِمر» ۹۴ به «نِمر» ۱۴۰۲

# زیر پوست تغییر نام یک خیابان

برگ‌ریزان خزان و سرمای زمستان روابط تهران را ریاض، خیلی زودتر از آنچه تصور می‌شد، پایان یافته و نسیم معتدل بهاری بر روح تنش زدایی جاری شده است. این بهار چنان است که از هم اکنون باید خود را برای دیدن تابستان گرم روابط میان دو کشور آماده کرد. تنها کافی است به خیابان فرعی- سابقا مولوی- واقع در بلوار سجاد شهر مشهد، همجوار با کنسول‌گری عربستان در این شهر سر بزنیم.



تابودی عربستان سعودی محقق خواهد شد. تصور می‌کردند خدمتی بزرگ به ملت داشته‌اند.

حالا با تغییر نام خیابان شیخ نمر در مشهد، بیش از هر زمان دیگری اثبات می‌شود که سیاست کانون رویاپردازی و احساسات کودکانه نیست. سیاست بین‌الملل با وجود تمامی فضای آتارشیکی که بر آن حاکم است، حداقل‌هایی از قواعد و نژم‌ها را در خود دارد که تخطی از آن‌ها بدون تبعات نخواهد بود. در صدر تمامی اصول حقوق بین‌الملل، احترام به حاکمیت ملی کشورهای ثالث، اصلی غیرقابل خدشه است که در ماجرا حمله به سفارت عربستان سعودی مورد نقض قرار گرفت. گره خوردن سرنواشت ۸۵ میلیون ایرانی به سال‌ها تحریم، رقابت امنیتی در منطقه، تنش حداکثری با کشورهای عربی، تحمل تحریم، گرانی و فشار اقتصادی نیز برآیند رویاپردازی و احساساتی شدن بود.

**واکنش‌ها به برداشتن تابلو**

واکنش شخصیت‌های سیاسی، رسانه‌ای و کاربران فضای مجازی به ماجرای برداشتن تابلوی شیخ نمر باقر النمر در مشهد، طی چند روز اخیر، بیشتر با چاشنی طزن و کتایه بوده است. اکثریت قاطع واکنش‌ها، این رخداد را همچون ابزاری برای کتایه زدن به تندروها مورد بهره‌برداری قرار داده‌اند. برخی نیز این رخداد را به‌گونه‌ای بازنمایی کرده که انگار شکستی برای ایران بوده و موجبات سرافکندگی

### باید در جایی که حکم خدا وجود دارد، قاطعانه وبدون اغماض عمل کرد

امضاست، گفت: در شب نوزدهم ماه مبارک رمضان می‌توانیم آنچنان دست به دامن پروردگار متعال شویم که گویی تازه متولد شده‌ایم؛ امشب می‌توانیم کاری کنیم که خداوند از همه تقصیرات ما بگذرد. رئیس عدلیه با بیان اینکه ما در لیالی قدر تمام اعمال سفارش‌شده را انجام می‌دهیم تا رنگی از رنگ خدا پیدا کنیم و حیف است که این همه دعا و نیایش در شب‌های قدر، منتهی به ایجاد تغییر و تحول در ما نشود، عنوان کرد: وقتی که در دعای جوشن کبیر، صفات پروردگار متعال را بیان می‌کنیم باید بدانیم که او مسبب‌الاسباب است و همه چیز به پد قدرت او بستگی دارد و باید اطمینان داشته باشیم که اگر به ریسمان الهی چنگ بزنیم پیروز خواهیم شد.

محسنی اژه‌ای تصریح کرد: وقتی که در اعمال و اذکار شب قدر به صفات «رحمان»، «رحیم» و «اکرم» خداوند متعال اشاره می‌کنیم، باید به این نکات نیز توجه داشته باشیم که از این پس، باید نسبت به دیگران مهربان‌تر باشیم و حق خود را ببخشیم و امکانات خود را در اختیار دیگران قرار دهیم، به مستمندان کمک کنیم و در برابر ظلم بااستیم و از مظلوم دفاع کنیم؛ باید به این نکته نیز توجه کنیم که در حکمرانی‌های خود به بهترین‌ها عمل کنیم.

رئیس قوه قضاییه اظهار کرد: جبل‌المتین، امیرالمومنین است؛ ما باید در همه ساخت‌های زندگی و حکمرانی، به امیرالمومنین تأسی کنیم؛ باید بدانیم علی (ع) در مواجهه با یک فرد مومن که مرتکب گناه و جرمی می‌شد چگونه برخورد می‌کرد و از سویی دیگر در برابر طواغیت و ظالمان، چه رویکرد مقتدرانه‌ای از خود نشان می‌داد؛ امیرالمومنین که طاقت اشک یک یتیم و ظلم به یک فرد بزه از سوی مأمور حکومت را نداشت؛ ما باید علی (ع) را الگوی خود قرار دهیم.

رئیس دستگاه قضا تصریح کرد: ما باید ببینیم که آیا در مراجع و محاکم قضایی مقید به عمل در چهارچوب منویات امیرالمومنین هستیم یا خیر؟ من همواره به همکاران قضایی خود تاکید می‌کنم که در حسن برخورد و تکرم ارباب رجوع اهتمام داشته باشند و بدانند که اثر رفتارشان با مراجعه‌کنندگان از حکمی که صادر می‌کنند بیشتر است.

### سیاست روز

### اخبار

آصفری تشریح کرد

### جزئیات آخرین جلسه کمیته حقیقت‌یاب بررسی علل مسمومیت دانش‌آموزان



یک عضو کمیته حقیقت‌یاب بررسی علل مسمومیت دانش آموزان با تاکید بر لزوم دقت و جدیت بیشتر دستگاه‌های امنیتی برای شناسایی عوامل اصلی مسمومیت دانش آموزان گفت که هنوز دستگاه‌های امنیتی نتوانسته‌اند سرنخ‌ها و منشاء اصلی مسمومیت دانش آموزان را به دست آورند که باید تلاش بیشتری صورت گیرد.

محمد حسن آصفری در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به جلسه اخیر کمیته حقیقت‌یاب بررسی علل مسمومیت دانش آموزان گفت: این کمیته هفته گذشته جلسه‌ای تشکیل داد اما متأسفانه خروجی در جلسه نداشتیم چون هنوز دستگاه‌های امنیتی نتوانسته‌اند سرنخ‌های اصلی مسمومیت‌ها را به دست آورند.

وی ادامه داد: تاکید کمیته بر این است که باید دستگاه‌های امنیتی تلاش بیشتری کنند و این موضوع رها نشود آن هم به صرف این فکر که این کار با شیطنت تعدادی از دانش آموزان رخ داده است البته که بعد از این اتفاق برخی از دانش آموزان هم به این وضعیت دامن زده‌اند اما این‌که فقط بگوییم عامل مسمومیت بادکنک‌های اسباب بازی بودار بوده قابل قبول هیات نیست.

باید وزارت بهداشت نوع مسمومیت دانش

آموزان را مشخص کند

این عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور تاکید کرد: اولاً باید وزارت بهداشت نوع مسمومیت را مشخص کند که هنوز این وزارتخانه برای این کمیته به صورت دقیق نوع مسمومیت را معلوم نکرده است. از نمونه‌هایی همچون نفتالین نام برده می‌شود اما اینها منشاء اصلی نیست.

وی اضافه کرد: در این مسمومیت‌ها افرادی شیطنت کردند اما باید جریان هدفمند را پیدا کرد چون اگر امروز قضیه مدیریت نشود بعید نیست که فردا این اتفاق در مراکز عمومی و جاهای دیگر رخ دهد لذا تاکید ما بر این است که باید دستگاه امنیتی وقت و جدیت بیشتری داشته باشد و عوامل مربوطه را مشخص کند.

**احتمالا تا دو هفته دیگر گزارش کمیته آماده نمی‌شود**

این عضو کمیته حقیقت‌یاب بررسی علل مسمومیت دانش آموزان گفت که اگر وضعیت به همین روال ادامه پیدا کند گزارش کمیته تا دو هفته دیگر هم آماده نمی‌شود چون هنوز سرنخ‌های اصلی به دست نیامده است. وی با اشاره به

اطلاعیه وزارت کشور درباره دستگیری وجود ۱۲۰ نفر اظهار کرد: تعدادی از این افراد در اغتشاشات نقش داشتند اما هنوز منشاء اصلی کشف نشده تا جلوی این قضیه گرفته شود. آصفری در پایان در واکنش به انتشار اخباری درباره مسمومیت دانش آموزان با شروع مدارس بعد از تعطیلات نوروز اظهار کرد: متأسفانه موردهای جدیدی داشتیم، موارد دستگیری هم سال گذشته بوده که نمی‌توانیم بگوییم عناصر اصلی هستند.

### تاکید روسیه بر برگزاری هر چه زودتر نشست با وزرای خارجه ایران، سوریه و ترکیه

معاون وزیر خارجه روسیه بر لزوم برگزاری هرچه زودتر نشست میان وزرای خارجه ایران، روسیه، ترکیه و سوریه تاکید کرد.

به گزارش ایسنا به نقل از اینترفاکس، میخائیل بوگدانوف، معاون وزیر خارجه روسیه روز دوشنبه با اشاره به برنامه‌ریزی‌ها برای برگزاری نشست چهارجانبه میان وزرای خارجه ایران، روسیه، سوریه و ترکیه گفت: ما در حال آماده شدن هستیم، ما باید زمانی در آینده نزدیک را تعیین کنیم که برای هر چهار وزیر خارجه قابل قبول باشد.

وی در ادامه با اشاره به لزوم برگزاری این نشست گفت: این نشست هرچه که زودتر برگزار شود بهتر است. ما پیشنهادت‌امان را ارائه داده‌ایم اما هنوز

زود است که بگوییم چراکه هنوز پاسخ نهایی از همتایان‌مان دریافت کرده‌ایم. بوگدانوف همچنین عنوان کرد که وزرای خارجه چهار کشور در طی دیدارهایشان بر روی یک سند کار کرده‌اند.

وی دراین‌باره گفت: در تئوری یک نشست در چنین سطحی باید با بیانیته نهایی خاتمه یابد.

خود را بر اشغال و ظلم فراگیر و جنایات ساختار یافته و مستمر صهیونیست ها

بر ملت فلسطین بسته اند؛ آیا این مسئله مصداق بارز استاندارد دوگانه نیست؟

رئیس مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: مصادیق استاندارد دوگانه غرب در قبال موضوعات حقوق بشر و حقوق بشردوستانه، آوارگان، اشغالگری، حمایت از مظلوم، هنگ حرمت به اماکن مقدس از جمله مسجد الاقصی و امثالهم برای همگان واضح و آشکار شده است.

وی تصریح کرد: در کنار استاندارد دوگانه غربی ها و حمایت از جنایات صهیونیست ها یکی از اهداف سران جنایتکار رژیم صهیونیستی این است که نسل جوان فلسطین را از بازپس گیری سرزمین های اشغالی خود و بازگشت به موطن آبا و اجدادی ناامید کرده و فرهنگ مقاومت را میان نسل جوان فلسطینی ریشه کن کند.

قابلیاف در انتقاد از رویکرد عادی سازی روابط برخی از کشورها با رژیم صهیونیستی، گفت: صهیونیست ها این هدف را با عادی سازی روابط سیاسی با برخی کشورهای عربی و اسلامی که باید نوعی محور اصلی حمایت از برادران عرب و مسلمان خود یعنی مردم فلسطین باشند پیگیری می‌کنند.

وی با تاکید بر تدوام مقاومت تا پیروزی قدس شریف و آزادسازی سرزمین های اشغالی، گفت: مجلس شورای اسلامی مقاومت را تنها راه علاج مقابله با توسعه طلبی و تمامیت خواهی صهیونیست ها می داند اما در عین حال پیشنهاد رسمی ایران برگزاری همه پرسی ملی است که یک طرح سیاسی و دموکراتیک و مطابق با اصول متفق حاکمان بین المللی محسوب می‌شود.

